

EUROPA-KOMMISSIONENS SVAR

PÅ DEN EUROPÆISKE REVISIONSRETS SÆRBERETNING

**Synergier mellem Horisont 2020 og de
europæiske struktur- og investeringsfonde:**
Det fulde potentiale er endnu ikke udnyttet

Indholdsfortegnelse

RESUMÉ (afsnit I-IX).....	2
INDLEDNING (punkt 1-9).....	3
REVISIONENS OMFANG OG REVISIONSMETODEN (punkt 10-13).....	5
BEMÆRKNINGER (punkt 14-78).....	5
KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER (punkt 79-91).....	10
Anbefaling 1 — Forbedring af samarbejdet mellem de organer, der er involveret i forvaltningen af ESI-fondene og rammeprogrammerne.....	11
Anbefaling 2 — Udnyttelse af datapotentialet til at fremme synergier.....	12
Anbefaling 3 — Øget anvendelse af efterfølgende synergi.....	13
Anbefaling 4 — Forbedring af informationsstrømmen om projekter med kvalitetsmærket "Seal of Excellence".....	13

Dette dokument indeholder Europa-Kommissionens svar på bemærkninger i Revisionsrettens særberetning, jf. artikel 259 i [finansforordningen](#), og offentliggøres sammen med den pågældende særberetning.

RESUMÉ (afsnit I-IX)

Kommissionens svar:

I. Horisont 2020 og dets efterfølger Horisont Europa er de vigtigste EU-programmer til støtte for forskning og innovation. Deres endelige mål er at skabe arbejdspladser, sætte skub i den økonomiske vækst, fremme industriens konkurrenceevne og gøre Unionen mere attraktiv inden for forskning og udvikling (FoU).

De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) har også mobiliseret betydelige ressourcer til at støtte innovation og medlemsstaterne og til at slå bro over innovationskløften.

Kommissionens budget afsat til forskning og innovation i perioden 2014-2020 afspejler EU's ambition om at investere i Europas fremtid.

II. Det har været en vigtig prioritet for Kommissionen i de senere år at bringe samhørighedspolitikken og Horisont Europa nærmere hinanden, navnlig i forbindelse med forberedelserne til 2021-2027. Målet er at styrke effekten af begge politikker ved at skabe komplementaritet, navnlig i mindre udviklede og perifere regioner. Det kan give nye win-win-situationer, som er til gavn for alle, at fremme en integreret tilgang og styrke synergierne mellem disse centrale EU-instrumenter (og deres respektive søjler og politiske mål). Man kan f.eks. skabe bæredygtig og intelligent regional økonomisk udvikling og samtidig forbedre EU's innovationsøkosystem generelt og gøre EU bedre til at reagere på centrale samfundsmæssige udfordringer og udvikle vigtige strategiske værdikæder.

Denne tilgang skaber nye muligheder for at bidrage til at fremme innovation i alle regioner og bedre integrere mindre udviklede og perifere regioner i det europæiske forskningsrum (EFR) og det europæiske innovationsøkosystem.

V. Siden 2014 har den vejledning, som Kommissionen udarbejdede¹, allerede understreget, at oversættelsen af denne nye virkelighed vil være en læringsproces, eftersom gennemførelsen af ESI-fondene er underlagt medlemsstaternes regler om delt forvaltning, mens støtte fra Horisont 2020, Cosme, Erasmus+ osv. tildeles på EU-plan (direkte eller indirekte af Kommissionen).

Kommissionen har arbejdet på flere aspekter, der har til formål at støtte stærkere synergier, navnlig i perioden 2021-2027, såsom forenkling og tilpasning af lovgivningen vedrørende disse politikker i samarbejde med budgetmyndighederne. Dette er et tegn på dens tilsagn om at gøre synergier til en realitet. Desuden er der truffet nogle foranstaltninger for at fremme synergier. Kommissionen har offentliggjort en brochure med eksempler på synergier i den foregående programmeringsperiode og har fremmet eksempler på ordninger til støtte for kvalitetsmærket "Seal of Excellence" (SoE) og på indehavere af kvalitetsmærket, der modtager finansiering via SoE-webstedet.

Ikke desto mindre kan en bedre forståelse på medlemsstatsniveau af målene for EU's politikker bidrage til at sikre en bedre udformning af deres strategiske dokumenter. Kommissionen erkender,

¹ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, *Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes: guidance for policy-makers and implementing bodies*, Publikationskontoret, 2014, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/84939>.

at der er plads til at forbedre synergierne og overensstemmelsen mellem EU's politiske mål og programmer på både EU-plan og nationalt plan, og at der skal gøres mere.

VI. Den nylige undersøgelse² om prioriteterne i strategier for intelligent specialisering i EU viste, at prioriterede områder i strategier for intelligent specialisering i EU i vid udstrækning er baseret på en række objektive datadrevne udpegningsprocesser. Dette har ført til prioriteringstilgange på tværs af EU's medlemsstater/regioner, som definerer en begrænset, men ofte bred, vifte af prioriterede områder rettet mod FoU og mere teknologidrevne temaer.

Kommissionen mener, at strategier for intelligent specialisering ofte svarer til prioriterede områder i Horisont 2020, selv om der ikke udtrykkeligt krydshenvises hertil.

Et bredt anvendelsesområde for prioriteterne for intelligent specialisering begrænser ikke nødvendigvis muligheden for at skabe synergier.

VII. Samtidig skal alle modtagere af Horisont 2020-tilskud fremlægge deres planer for efterfølgende udnyttelse, men de kan ikke altid overveje eller udtrykkeligt henvise til finansiering via ESI-fondene som en mekanisme til yderligere udnyttelse af deres forskningsresultater. Det er ikke i sig selv problematisk, hvis udnyttelsesplanerne ikke er betinget af fortsat støtte fra EU-budgettet.

Mange forvaltningsmyndigheder gennemfører med succes innovationsstøtteforanstaltninger og skaber dermed muligheder for efterfølgende synergier. Ikke desto mindre bør medlemsstaterne også øge deres interne kapacitet yderligere for at maksimere mulighederne for øgede synergier.

VIII. Et vigtigt instrument for synergier er kvalitetsmærket "Seal of Excellence", som anerkender forslagens værdi og hjælper andre finansieringsorganer med at udnytte Kommissionens evalueringssproces af høj kvalitet.

Kvalitetsmærkets modtagere er ikke forpligtet til at rapportere om anvendelsen af deres projekter gennem andre finansieringsinstrumenter. Kommissionen kan derfor ikke fastsætte det nøjagtige antal projektforslag, der har modtaget en sådan finansiering, men det kan være højere end det, der frivilligt rapporteres af medlemmerne af praksisfællesskabet for "Seal of Excellence".

IX. Kommissionen accepterer anbefalingerne.

INDLEDNING (punkt 1-9)

Kommissionens svar:

01. Som det fremgår af Kommissionens meddelelse³ om Horisont 2020: "Forsknings- og innovationsindsatsen er med til at skabe beskæftigelse, velstand, livskvalitet og globale offentlige goder, og den tilvejebringer de videnskabelige og teknologiske gennembrud, der er nødvendige for

² Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, Study on prioritisation in smart specialisation strategies in the EU: final report, Publikationskontoret, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/60867>.

³ MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation /* KOM/2011/0808 endelig */.

at tage de presserende samfundsmæssige udfordringer op. (...) Disse vilkår har givet forskning og innovation en central placering i Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst."

Desuden fastholder den nuværende Kommission (2019-2024) denne politik i centrum for sine politiske prioriteter⁴.

03. Kommissionen understreger det generelle behov for at udvikle synergier med andre EU-programmer såsom den fælles strategiske ramme for økonomisk, social og territorial samhørighed og med programmet for virksomheders konkurrenceevne og SMV'er.

04. Horisont Europa-forordningen afspejler også dette mål: "(...) programmet [bør] tilstræbe synergier med andre EU-programmer fra deres udformning og strategiske planlægning til projektudvælgelse, forvaltning, kommunikation, formidling og udnyttelse af resultater, overvågning, revision og styring. (...) For at undgå dobbeltarbejde eller overlapninger, at øge EU-finansieringens løftestangeffekt og at mindske den administrative byrde for ansøgere og støttemodtagere bør det være muligt at fremme synergier, navnlig ved hjælp af alternativ, kombineret, kumulativ finansiering og overførsler af midler".

Forordningen om fælles bestemmelser⁵ (betragtning (61)) har følgende ordlyd: "Synergierne mellem fondene og de direkte forvaltede instrumenter bør optimeres. Ydelse af støtte til operationer, der allerede har modtaget et "Seal of Excellence", eller som er medfinansieret af Horisont Europa med et bidrag fra fondene, bør lettes. Betingelser, der allerede er vurderet på EU-plan forud for tildeling af "Seal of Excellence" eller medfinansiering af Horisont Europa, bør ikke vurderes igen, så længe operationerne opfylder et begrænset antal krav, der er fastsat i denne forordning. Dette bør også gøre det lettere at følge de relevante regler, der er fastsat i Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014".

05. Ovennævnte henvisninger understreger betydningen af at udvikle synergier mellem Den Europæiske Unions politikker, en indsats, som er blevet anerkendt af de vigtigste interessenter. I den forbindelse udsendte Kommissionen en vejledning om mulighederne for at maksimere synergierne mellem Horisont Europa og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU). I dokumentet fremhæves de nye muligheder for synergier og den praktiske gennemførelse præciseres for de myndigheder, der forvalter samhørighedspolitikken, de nationale kontaktpunkter for Horisont Europa og projektivrærksættere/-ledere i forbindelse med Horisont Europa. Det understreges deri, at alle aktører har et fælles ansvar for at sikre succes.

07. Revisionsretten fremhæver kompleksiteten af disse bestræbelser, da flere aspekter (mål, forvaltning, gennemførelse og opstillede prioriteter) af de forskellige instrumenter ikke stemmer helt overens med hinanden.

Horisont 2020 går først og fremmest ud på at støtte topkvalitet inden for FoU i overensstemmelse med artikel 179 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Samhørighedspolitikken har til formål at fremme og støtte en harmonisk udvikling af medlemsstaterne og deres regioner generelt i overensstemmelse med artikel 174 i TEUF, navnlig

⁴ POLITISKE RETNINGSLINJER FOR DEN NÆSTE EUROPA-KOMMISSION 2019-2024 "En mere ambitiøs Union — Min dagsorden for Europa" (https://ec.europa.eu/info/files/political-guidelines-new-commission_en).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiell støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159).

ved at mindske de regionale forskelle. EFRU og Horisont Europa er EU-instrumenter, der støtter investeringer i forskning og innovation.

Det var en vigtig prioritet for Kommissionen i de senere år at bringe samhørighedspolitikken og Horisont Europa nærmere hinanden, navnlig i forbindelse med forberedelserne til 2021-2027. Målet er at styrke effekten af begge politikker ved at skabe komplementaritet, navnlig i mindre udviklede og perifere regioner. Det kan give nye win-win-situationer, som er til gavn for alle, at fremme en integreret tilgang og styrke synergierne mellem disse centrale EU-instrumenter (og deres respektive søjler og politiske mål).

REVISIONENS OMFANG OG REVISIONSMETODEN (punkt 10-13)

Ingen svar fra Kommissionen.

BEMÆRKNINGER (punkt 14-78)

Kommissionens svar:

14. De af Kommissionens politikker, der er omfattet af Revisionsrettens revision, forfølger mål vedrørende regional udvikling og forskning og innovation. Disse politikker er i vid udstrækning blevet gennemført særskilt. Fokuset på udvikling af synergier er et relativt nyligt skridt fremad i gennemførelsen af ovennævnte politikker. Kommissionen arbejder aktivt på at fremme synergier siden begyndelsen af programmeringsperioden 2014-2020. Kommissionens rolle med hensyn til at forenkle og tilpasse lovgivningen vedrørende ovennævnte politikker er et tegn på dens tilsagn om at sikre, at det lykkes at opbygge stærkere synergier.

16. Kommissionen har til stadighed bestræbt sig på at få Unionens forskellige programmer til at arbejde sammen på en konsekvent måde for at nå Den Europæiske Unions mål. Kommissionen påskønner, at dens bestræbelser på at tilpasse forordningerne for perioden 2021-2027 er noteret.

Kommissionen mener, at den fælles indsats, der førte til de ændringer, der blev indført for perioden 2021-2027, allerede har gjort det muligt at øge bevidstheden om og det gensidige kendskab til mål og muligheder, som i sig selv havde en positiv virkning.

19. Europa-Parlamentets Forskningstjeneste viser kompleksiteten af disse bestræbelser. Dokumentet giver en vis indsigt i og bemærkninger til, hvordan man kan komme videre og overvinde de vanskeligheder, der opstår, og som hindrer fremskridt mod stærkere synergier.

Kommissionens tjenestegrene har arbejdet tæt sammen om at øge mulighederne for synergier gennem mere koordinerede regler for perioden 2021-2027 og ved at afspejle bestemmelserne i al relevant lovgivning (Horisont Europa, samhørighedspolitikken og reglerne om statsstøtte i den generelle gruppefritagelsesforordning). Tjenestegrene arbejder i øjeblikket sammen om at sikre, at de muligheder, som den nye flerårige finansielle ramme giver for at skabe og maksimere forskellige typer synergier, udnyttes af EFRU's forvaltningsmyndigheder og FoU-interessenter. De nye muligheder blev allerede ved flere lejligheder præsenteret for medlemsstater, regioner og

interessenter. Desuden har der siden den 5. juli 2022 været en ny vejledning om mulighederne for at maksimere synergierne mellem Horisont Europa og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling⁶.

21. Selv om der er mange muligheder og mekanismer for udveksling mellem Kommissionen og de nationale og regionale interessenter, herunder den formelle proces for samarbejdet mellem Kommissionen, medlemsstaterne og relevante interessenter i løbet af lovgivningsprocessen og den efterfølgende programmering og gennemførelse af instrumenterne (f.eks. strategisk programmering og praksisfællesskabet for "Seal of Excellence"), bør der gøres en yderligere indsats for at sikre synergier i gennemførelsen (se Kommissionens svar på punkt 19).

TEKSTBOKS 1 – Praksisfællesskabet for "Seal of Excellence": et positivt eksempel på samarbejde på flere niveauer.

Medlemmerne af praksisfællesskabet for "Seal of Excellence" er hovedsagelig EFRU-forvaltningsmyndigheder, men også andre offentlige og private organer med finansieringsbeføjelser, der har forpligtet sig til at gennemføre "Seal of Excellence"-venlige foranstaltninger og besluttet at tilslutte sig fællesskabet på frivillig basis. I dag har fællesskabet ca. 250 medlemmer, og det udfører sit arbejde gennem regelmæssige møder under ledelse af Kommissionen. Det har en fællesskabsplatform (SINAPSE), der giver mulighed for udveksling af oplysninger og bedste praksis vedrørende "Seal of Excellence".

24. Siden de meget tidlige stadier af Horisont 2020 har Kommissionens synspunkt været, at bedre kommunikation på nationalt plan kan forbedre den ensartede gennemførelse af EU-programmer.

Dette bekræftes af punkt 3.3 (handlinger for nationale og regionale myndigheder, der er involveret i Horisont 2020 og andre relevante EU-programmer) i det vejledende dokument fra 2014. Dette punkt henviser til behovet for, at de forskellige EU-programorganer såsom nationale kontaktpunkter for Horisont 2020, Enterprise Europe-netværket osv. samarbejder med de nationale forvaltningsmyndigheder og øger bevidstheden om mulighederne for kombineret anvendelse af midler fra ESI-fondene og Horisont 2020.

Derudover anbefales det, at der afholdes workshops, der samler de relevante forvaltningsmyndigheder og organer med ansvar for forskning og innovation med henblik på intelligent specialisering med repræsentanter i de forskellige programudvalg for Horisont 2020, Cosme osv., at brainstorme om mulige synergier og synkronisering af finansieringsafgørelser, regelmæssigt at udveksle oplysninger og gensidigt at lære om status for gennemførelsen af forsknings- og innovationsstrategierne for intelligent specialisering. De kunne f.eks. undersøge potentiel alternativ finansiering/omlægning af Horisont 2020-forslag af høj kvalitet med en score over tærsklen, for hvilke Horisont 2020-budgettet ikke var tilstrækkeligt.

26. Oplysninger om projekter, der støttes af rammeprogrammerne, er tilgængelige via Horisont-resultattavlen⁷ og CORDIS⁸, Kohesio⁹ og de enkelte programmers websteder.

Desuden offentliggøres data om rammeprogrammer som åbne data på den officielle portal for europæiske data "data.europa.eu"¹⁰, som understøtter gennemsigtighed, videreanvendelse og links fra eksterne interessenter.

⁶ C(2022) 4747 final: COMMUNICATION TO THE COMMISSION Approval of the content of a draft Commission Notice on the synergies between ERDF programmes and Horizon Europe, 5. juli 2022.

⁷ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/horizon-dashboard>.

⁸ <https://cordis.europa.eu/>.

⁹ <https://kohesio.ec.europa.eu/en/>.

¹⁰ <https://data.europa.eu/da>.

29. Kommissionen har udviklet data- og informationsværktøjer for at give nemme og gennemskuelige oplysninger om støttemodtagere under Fol-rammeprogrammerne (Horisont-resultattavlen er også tilgængelig via finansierings- og udbudsportalen (Funding and Tender Opportunities-portal)¹¹) og om EU's samhørighedspolitik (Kohesio), der har været i drift siden marts 2022.

Der er offentlig adgang til data om Fol-programmer, navnlig Horisont 2020. For så vidt angår Fol-projekter under Horisont 2020, bortset fra CORDIS, leverede Kommissionen medlemsstaternes begrænsede eCORDA-database, indtil den offentlige Horisont-resultattavle blev lanceret i 2018 (og integreret i Horisont-resultattavlen i 2021). Resultattavlen er tilgængelig på portalen for finansieringsmuligheder og er åben for et bredt publikum.

Se også svaret til punkt 31.

30. Horisont 2020's og samhørighedspolitikens databaser har forskellige formater, hvilket afspejler forskellene i de retlige rammer for disse instrumenter.

Det er vanskeligt at gennemføre en fælles og statisk taksonomi, bl.a. på grund af instrumenternes forskellige anvendelsesområder. For strategier for intelligent specialisering kræves det ikke, at disse fastlægges inden for en bestemt fast nomenklatur (f.eks. NACE, nomenklaturen for økonomiske aktiviteter), men de skal fastlægges et sted med en bottom-up-baseret proces, hvor potentialet for iværksættere udforskes.

31. Rapporterings- og overvågningsmekanismerne for ESI-fondene er i overensstemmelse med lovkravene og anses for at være hensigtsmæssige til politikovervågning.

Kommissionen mener, at selv om de to databaser ikke er interoperable, giver de eksisterende funktioner allerede i et vist omfang mulighed for at udpege relevante oplysninger.

Navnlig gør Kohesio det muligt at udpege alle Fol-projekter, der finansieres af Samhørighedsfonden, gennem interventionsområdefilteret. Langt størstedelen (> 85 %) af de samlede investeringer i strategien for intelligent specialisering er koncentreret på en kort række interventionsområder.

Brugerne kan kombinere dette tematiske filter med yderligere filtre (f.eks. land, program, fond) for at finjustere deres søgning og få listen over Fol-projekter samt indsigt i den geografiske dækning og detaljerede oplysninger om de tilknyttede støttemodtagere.

Kohesio anvender desuden semantiske søgefunktioner drevet af kunstig intelligens, der gør det muligt for brugerne at opdage Fol-projekter inden for specifikke områder, som ikke er direkte omfattet af ovennævnte interventionsområder (f.eks. kræftforskning).

De igangværende bestræbelser har til formål at klassificere projektets titel og beskrivelse i henhold til det Eurovoc-kontrollerede ordforråd, der føres af Publikationskontoret. Dette skridt vil yderligere forbedre søgbarheden af data i Kohesio.

Desuden leverer CORDIS allerede resultater i strid med EuroSciVoc-klassifikationen, hvilket giver mulighed for en vis kortlægning med Kohesio.

Kommissionen anerkender behovet for at forbedre de eksisterende datarammer, søgbarheden og kortlægningen af dataene, overvågningen af synergier og fremme af eksempler på god praksis.

¹¹ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

32. Kommissionen og de nationale myndigheder fokuserer hovedsagelig på gennemførelsen af de politikker, de er ansvarlige for. Overvågning af synergier var heller ikke en del af de lovgivningsmæssige krav til overvågning i henhold til forordningen om fælles bestemmelser.

33. Kommissionen arbejder løbende på en bedre gennemførelse af sine politikker. En bedre udformning af overvågningsprocessen er derfor afgørende for dette mål. Det er også vigtigt, hvordan de relevante oplysninger indsamles i beslutningsprocessen.

I den forbindelse skal indsamlingen af de oplysninger, der skal indgå i konklusionen om gennemførelsen af programmet (overvågning), baseres på praktiske ordninger, der letter processen uden at pålægge programmernes støttemodtagere for store byrder. Den retlige ramme for overvågningssystemet for fondene under samhørighedspolitikken indeholder ikke bestemmelser om obligatorisk og systematisk rapportering fra forvaltningsmyndighedernes side om udbredelsen af kvalitetsmærkerne "Seals of Excellence".

Der findes heller ikke noget overvågningssystem for "Seals of Excellence"-forslagene, da de rent faktisk ligger uden for opfølgingsprocessen for Horisont 2020-projekter.

Sammenlignet med Horisont 2020 vil der blive indsamlet flere oplysninger om opfølgning af projektresultater inden for Horisont Europa takket være dens rapporteringsramme og de tjenester og værktøjer, der er til rådighed for støttemodtagerne under Horisont 2020's strategi for formidling og udnyttelse, såsom Horizon Results Booster og Horisont-resultatplatformen.

34. De nationale myndigheders rolle kan ikke ignoreres for dette aspekt af programmerne.

36. Kommissionen har iværksat en række foranstaltninger som nævnt af Revisionsretten.

Dokumentet med retningslinjer for synergi, der blev udsendt på et meget tidligt tidspunkt i gennemførelsen af Horisont 2020, er et vigtigt dokument til dette formål.

Med hensyn til faciliteten til understøtning af politikker er det ikke meningen, at øvelsen med gensidig læring skal samle alle medlemsstater. Formidlingen af resultaterne af en sådan diskussion til fordel for andre lande sikres gennem rapporterne og workshopperne, der præsenterer konklusionerne, og som er tilgængelige på webstedet for faciliteten til understøtning af politikker.

Kommissionen har også afholdt/deltaget i en lang række workshopper på nationalt og regionalt plan for at fremlægge synergier på anmodning af de lokale eller nationale myndigheder.

41. De myndigheder på nationalt plan, der er ansvarlige for forvaltningen af EU-programmerne, spiller en central rolle i udformningen af deres strategiske tiltag og deres vellykkede gennemførelse.

47. EU's medlemsstater/regioner definerede en begrænset, men ofte bred, vifte af prioriterede områder rettet mod FoU og mere teknologidrevne temaer. Størrelsen af det prioriterede område begrænser imidlertid ikke nødvendigvis muligheden for at skabe synergier.

51. Kommissionen gentager betydningen af kapacitetsopbygning i de nationale forvaltninger for at støtte de potentielle støttemodtagere i ansøgningsfasen af procedurerne for tildeling af tilskud, da det i væsentlig grad bidrager til en vellykket gennemførelse af EU-programmerne (på nationalt plan).

FÆLLES SVAR PÅ PUNKT 56.-63.:

Kommissionen anerkender betydningen af at støtte synergier i efterfølgende led som en mulig mekanisme til yderligere formidling og udnyttelse af resultaterne af de forskningsprojekter, der kan have en meningsfuld indvirkning på den socioøkonomiske udvikling i et område.

64. Et eksempel på interoperabiliteten mellem oplysninger fra de direkte forvaltede FoU-programmer, såsom Horisont 2020 og EFRU-finansieret Interreg var oprettelsen af Horisont 2020-Interreg Synergies Mapping Tool (matchmaking-værktøj), der blev indført som opfølgning på et behov, der blev givet udtryk for efter udrulningen af indkaldelsen til eksperimentel kapitalisering for Interreg Centraleuropa. Dette værktøj er offentligt tilgængeligt på Funding & tender opportunities-portalen (se svaret på punkt 29). Der tages yderligere skridt til at udvide Interreg keep.eu-databasen¹², der forvaltes af Interact, med deltagernes konstante identifikatorer såsom PIC, hvilket i fremtiden styrker synergiaspektet i begge programmer.

69. Kvalitetsmærket "Seal of Excellence" blev første gang lanceret under Horisont 2020, og det styrkes under Horisont Europa. Det er hensigten, at udbredelsen af kvalitetsmærket "Seal of Excellence" i samhørighedspolitikens programmer skal fremmes yderligere i forbindelse med styrkelsen af synergierne mellem FoU-rammeprogrammerne og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU).

71. På trods af manglen på henvisninger til "Seal of Excellence" i forordningen om fælles bestemmelser fra 2013 og i de operationelle programmer, der blev vedtaget inden lanceringen af "Seal of Excellence"-initiativet i 2015, forsøger Kommissionen at indsamle oplysninger om nationale/regionale "Seal of Excellence"-støtteordninger, der er oprettet af medlemmerne af praksisfællesskabet. Rapporten er imidlertid frivillig. Der blev kun rapporteret om kvalitetsmærket "Seal of Excellence" for EIC's Accelerator/SMV — fase 2 15-støtteordninger i 11 lande. Det samme antal ordninger blev oprettet for MSCA-kvalitetsmærket. Kommissionen har imidlertid ingen præcise oplysninger om antallet af projekter med kvalitetsmærket "Seal of Excellence", der i sidste ende blev finansieret.

72. For så vidt angår de tre teamingprojekter, selv om foranstaltningerne til støtte for kvalitetsmærket "Seal of Excellence" ikke var medtaget i de operationelle programmer, er Kommissionen klar over, at de benyttes af EFRU.

74. Siden lanceringen af kvalitetsmærket "Seal of Excellence" har Kommissionen iværksat en række foranstaltninger for at forbedre udbredelsen af projekter med kvalitetsmærket. Et eksempel herpå er ændringen af den generelle gruppefritagelsesforordning, der giver medlemsstaterne mulighed for at gennemføre visse støtteforanstaltninger (herunder finansiering af "Seal of Excellence"-projekter) uden forudgående anmeldelse.

Dette gjorde det muligt at indføre forenklinger, som forvaltningsmyndighederne anså for centrale med henblik på at gennemføre synergier: direkte støtte til "Seal of Excellence" (dvs. uden ny evaluering af forslagets FoU-kvalitet) og anvendelse af kategorier, maksimumsbeløb og metoder til beregning af støtteberettigede omkostninger under Horisont Europa. Derved undgås dobbeltarbejde fra støttemodtagernes og forvaltningsmyndighedernes side, når de indsender, evaluerer og udvælger operationer til EFRU-støtte.

¹² <https://keep.eu/>

75. Forordningerne om samhørighedspolitikken for både 2014-20 og 2021-27 har fastsat en generel regel om kun at støtte investeringer i SMV'er, da støtte til små og mellemstore virksomheder er en politisk prioritet for Unionen.

I lighed med 2014-2020 indeholder forordningerne for perioden 2021-27 en undtagelse for investeringer i andre virksomheder end SMV'er, når sådanne investeringer foretages i samarbejde med SMV'er i forbindelse med forsknings- og innovationsaktiviteter.

Manglende støtte til kriseramte virksomheder er en anden hjørnesteen i politikken baseret på forsvarlig økonomisk forvaltning. De eneste afvigelser fra den generelle regel blev givet efter covid-19-pandemien, hvorved kriseramte virksomheder fik mulighed for støtte, hvis de blev godkendt i henhold til en midlertidig statsstøtteramme, der blev fastsat for at imødegå ekstraordinære omstændigheder, eller under de minimis-reglen.

FÆLLES SVAR PÅ PUNKT 76. OG 77.:

Det kan være vanskeligt at udvikle en automatisk meddelelsesmekanisme for alle typer af kvalitetsmærket "Seal of Excellence", der er tildelt, og omkostningerne kan overstige fordelene. Kommissionen overvejer imidlertid en sådan udvikling i fremtiden for EIC's kvalitetsmærke "Seal of Excellence".

I mellemtiden modtager forvaltningsmyndighederne og andre interesserede finansieringsorganer efter anmodning fuldstændige oplysninger om projektforslag med kvalitetsmærket "Seal of Excellence" i deres land/region, som har afgivet samtykke. Disse oplysninger har siden 2015 også været tilgængelige for medlemmerne af praksisfællesskabet via fællesskabsplatformen (SINAPSE). Det er imidlertid ikke alle forvaltningsmyndigheder, der er medlemmer af praksisfællesskabet, da registrering ikke er en forpligtelse.

Siden 2015 har der været et særligt websted om kvalitetsmærket "Seal of Excellence" med detaljerede oplysninger om initiativet, hvordan det anvendes og finansieringsmuligheder og med oplysninger til finansieringsorganer på en særlig side på "Seal of Excellence"-webstedet. Der findes en funktionel postkasse på webstedet, hvor man kan få besvaret eventuelle spørgsmål.

Kommissionen leverer aggregerede data om de projektforslag, der har fået tildelt kvalitetsmærket "Seal of Excellence", på den offentlige Horisont-resultattavle.

78. Kommissionen opfordrer forvaltningsmyndighederne i alle praksisfællesskabsmøder til at dele deres nationale eller regionale bedste praksis og drøfte gennemførelsesspørgsmål med dem. Kommissionen er bekendt med andre medlemsstater, der har indført systemer til at sikre en optimal informationsstrøm om kvalitetsmærket "Seal of Excellence".

KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER (punkt 79-91)

Kommissionens svar:

FÆLLES SVAR PÅ PUNKT 79. OG 80.:

Kommissionen anerkender, at der er plads til yderligere forbedringer i gennemførelsen af efterfølgende synergier, men bemærker, at mulighederne for synergier mellem Horisont Europa og samhørighedspolitikens programmer er blevet væsentligt forbedret i perioden 2021-2027 gennem mere koordinerede regler i al relevant lovgivning (Horisont Europa, samhørighedspolitikken, den generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte), der er udformet med henblik på at sikre EU-merværdi, undgå overlapninger og tilstræbe maksimal effektivitet og administrativ forenkling. EFRU's mål inden for forskning og innovation er at støtte markedsnær forskning og udbredelse af forskningsresultater (sidstnævnte er inklusive resultater fra Horisont Europa-projekter). Dette er den vigtigste forudsætning for at gennemføre efterfølgende synergier.

Kommissionen understreger, at de relevante retsgrundlag ikke kræver systematisk overvågning af synergier. Ikke desto mindre påpegede og fremmede Kommissionen en række eksempler på god praksis, f.eks. en samling af eksempler ("EU funds working together for jobs & growth"). Eksempler på synergier mellem rammeprogrammerne for forskning og innovation (Horisont 2020) og de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) omfatter formidling af den eksperimentelle indkaldelse "Capitalisation through coordination" under Interreg Centraleuropa.

81. Kommissionen mener, at dens vigtigste tjenestegrene med ansvar for Fol-rammeprogrammerne og ESI-fondene, dvs. GD for Forskning og Innovation og GD for Regionalpolitik og Bypolitik, samarbejder godt, både formelt og uformelt, og inddrager i forbindelse med praksisfællesskabet for kvalitetsmærket "Seal of Excellence" også interessenter med ansvar for udformning og gennemførelse af programmer på nationalt og regionalt plan. Samarbejdet på nationalt plan mellem de organer, der har ansvaret for at gennemføre eller hjælpe med at gennemføre programmerne, kan dog fremmes yderligere.

Anbefaling 1 — Forbedring af samarbejdet mellem de organer, der er involveret i forvaltningen af ESI-fondene og rammeprogrammerne

Kommissionen accepterer anbefalingen.

Kommissionen anerkender betydningen og merværdien af at forbedre samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder med Fol-politik og operationelt ansvar og de nationale myndigheder inden for samhørighedspolitikken, der er ansvarlige for Fol. Hvis disse fællesskaber bringes tættere sammen, vil det bidrage til at skabe og fremme forbindelser og udveksling af viden og praksis.

82. Kommissionen mener, at det er vigtigt at lette adgangen til oplysninger om projekter og støttemodtagere, der støttes af dens fonde og instrumenter. Hvad angår EFRU, indeholder Kohesio-databasen, der blev lanceret for nylig (marts 2022), omfattende og ajourførte oplysninger om projekter og støttemodtagere, der støttes af samhørighedspolitikken. Den samler, standardiserer og offentliggør på ny i et interoperabelt format de oplysninger, som forvaltningsmyndighederne har offentliggjort i listen over operationer.

Horisont-resultattavle indeholder detaljerede data om finansierede projekter og deres støttemodtagere.

83. Kommissionen anerkender behovet for at forbedre de eksisterende datarammer, søgbarheden og kortlægningen af dataene, men mener, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for en interoperabel database med en fælles og statisk taksonomi for at tilvejebringe passende

funktionalitet til f.eks. databasesøgninger eller kortlægningsøvelser. Kommissionen mener, at funktionerne i de eksisterende databaser gør det muligt at udpege relevante oplysninger.

84. Kommissionen mener, at det er vigtigt at overvåge anvendelsen af de eksisterende synergimekanismer. I nogle tilfælde er dette i sig selv vanskeligt, også fordi relevante oplysninger kun er tilgængelige på medlemsstatsniveau. Der findes ikke noget retligt krav om rapportering, men Kommissionen er i færd med at undersøge frivillige tilgange til indsamling af relevante oplysninger, såsom resultattavlen for kvalitetsmærket "Seal of Excellence".

Selv uden en systematisk overvågning har Kommissionen været i stand til at udpege og fremme eksempler på god praksis. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/seal-excellence_en

Kommissionen deltager løbende i aktiviteter om oplysning (via "Seal of Excellence"-webstedet, sociale mediekkanaler, via nationale kontaktpunkter og European Enterprise Network) og for at fremme synergikonceptet i forbindelse med forskellige målrettede arrangementer (f.eks. Forskningsgruppen, den europæiske uge for regioner og byer).

Anbefaling 2 — Udnyttelse af datapotentialet til at fremme synergier

Kommissionen accepterer anbefalingen.

Kommissionen anerkender behovet for at forbedre de eksisterende datarammer, søgbarheden og kortlægningen af dataene, overvågningen af synergier og fremme af eksempler på god praksis.

85. For at støtte stærkere synergier offentliggjorde Kommissionen den 5. juli 2022 en meddelelse om synergier mellem Horisont Europa- og EFRU-programmer ("synergivejledning")¹³, der styrker interessenternes ekspertise og kapacitet til at gennemføre de nye muligheder.

86. Kommissionen indledte i juli 2022 en række formidlingsarrangementer og workshopper for at forklare den nye "synergivejledning" for interesserede parter i medlemsstaterne. Disse aktiviteter vil fortsætte i de kommende måneder.

87. Den nylige undersøgelse¹⁴ om prioriteterne i strategier for intelligent specialisering i EU viste, at prioriterede områder i strategier for intelligent specialisering i EU i vid udstrækning er baseret på objektive datadrevne udpegningsprocesser. Dette har ført til prioriteringstilgange på tværs af EU's medlemsstater/regioner, som definerer en begrænset, men ofte bred, vifte af prioriterede områder rettet mod FoU og mere teknologidrevne temaer. Størrelsen af det prioriterede område begrænser imidlertid ikke nødvendigvis muligheden for at skabe synergier.

90. Alle modtagere af Horisont 2020-tilskud skal fremlægge deres planer for efterfølgende udnyttelse, men de kan ikke altid overveje finansiering via ESI-fondene som en mekanisme til yderligere udnyttelse af deres forskningsresultater. Det er ikke i sig selv problematisk, hvis udnyttelsesplanerne ikke er betinget af fortsat støtte fra EU-budgettet.

Det lave antal henvisninger til EFRU skyldes også, at det er vanskeligt at udpege, hvilke midler der vil blive anvendt, mange år i forvejen.

¹³ Se svar på punkt 19.

¹⁴ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, *Study on prioritisation in smart specialisation strategies in the EU: final report*, Publikationskontoret, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/60867>.

Anbefaling 3 — Øget anvendelse af efterfølgende synergi

Kommissionen accepterer anbefalingen.

Anbefaling 4 — Forbedring af informationsstrømmen om projekter med kvalitetsmærket "Seal of Excellence"

Kommissionen accepterer anbefalingen og vil forbedre informationsstrømmen om projekter, der modtager kvalitetsmærket "Seal of Excellence".